

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: KK-6Csp/60/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423200871
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Baštová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8423200871.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Luciou Baštovou v spore žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel, a. s., so sídlom Mlynské nivy 44/a, 825 11 Bratislava, IČO: 35 815 256, právne zastúpeného Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Nám. sv. Egídia 40/93, 058 01 Poprad, IČO: 44 250 029, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., o zaplatenie sumy 215,69 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 205,69 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 161,28 eur od 01.06.2022 do zaplatenia a vo výške 5 % ročne zo sumy 44,41 eur od 01.11.2022 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 90 %, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou Okresnému súdu Kežmarok dňa 09.05.2023 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 215,69 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10,- eur od 31.12.2022 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 161,28 eur od 01.06.2022 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 44,41 eur od 01.11.2022 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že ako dodávateľ energií akými sú plyn, či elektrina uzatvoril so žalovaným ako odberateľom plynu v domácnosti - fyzickou osobou zmluvu o združenej dodávke plynu, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu dodať žalovanému plyn do odberného miesta žalovaného, zabezpečiť distribúciu do odberného miesta žalovaného a služby a výkony s touto dodávkou súvisiace a záväzok žalovaného odoberať plyn od žalobcu, zaplatiť mu cenu za dodávku plynu a cenu za zabezpečenie distribúcie plynu do odberného miesta a za služby a výkony súvisiace s dodávkou a distribúciou plynu za podmienok stanovených Zmluvou a obchodnými podmienkami pre dodávku plynu pre odberateľov kategórie domácnosť, cenníkom za dodávku plynu a cenníkom externých služieb a výkonov súvisiacich s dodávkou a distribúciou plynu, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Uviedol, že dňa 23.08.2022 došlo k zmene odberateľa elektriny na odbernom mieste zo žalovaného na Spravbytherm, s. r. o. Nakoľko žalovaný nemal ku dňu zmeny odberateľa vysporiadané všetky záväzky so žalobcom (neuhradenú cenu za odber elektriny za posledné obdobie pred ukončením odberu), v žiadosti v kolónke pre zaslanie faktúr ukončeného odberu uviedol adresu na jej zaslanie E. C., F. XX, E. G. a zároveň požadoval doručenie faktúry za ukončený odber plynu na jej meno. Z tohto dôvodu sú faktúry ukončeného odberu vystavené na meno E. C., nie na žalovaného.

Tvrdil, že v súlade so zmluvou dodal žalovanému riadne a včas plyn do odberného miesta žalovaného, zabezpečil žalovanému distribúciu plynu a služby a výkony s tým súvisiace, za čo vystavil žalovanému faktúry, ktoré mu žalovaný riadne a včas neuhradil. Keďže žalovaný neuhradil faktúry v plnej výške, zaslal mu upomienku, ktorou ho vyzval na úhradu dlžných súm. Žalovaný dlžnú sumu z faktúr vo výške spolu 215,69 eur podľa žalobcovho tvrdenia napriek upomienke neuhradil, preto sa žalobca domáha aj zaplataenia úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúr vo výške 5 % ročne podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a predložil zmluvu o združenej dodávky plynu pre odberateľa plynu v domácnosti zo dňa 06.11.2015, žiadosť o zmenu odberateľa plynu na odbernom mieste zo dňa 23.08.2022, faktúry, upomienku zo dňa 16.12.2022, Obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby pri dodávke plynu pre odberateľov plynu kategórie domácnosť, účinné od 23.06.2018, cenník externých služieb a výkonov súvisiacich s dodávkou plynu ev. č. ESaV 1/2019, Informácia o zmene ceny za dodávku plynu pre domácnosti s účinnosťou od 01.01.2022, Cenník za dodávku plynu pre odberateľov plynu v domácnosti ev. č. D/01/2022 a Dodatok č. 1 k Cenníku.

4. Súd o žalobe rozhodol platobným rozkazom č. k. 6Csp/60/2023-52 zo dňa 30.05.2023, ktorý sa žalovanému napriek šetreniu miesta jeho aktuálneho pobytu nepodarilo doručiť do vlastných rúk, preto ho súd uznesením zo dňa 28.08.2023 v celom rozsahu zrušil.

5. Žalovanému bola žaloba s prílohami spolu s uznesením na vyjadrenie sa k žalobe doručovaná oznámením o podanej žalobe podľa § 116 Civilného sporového poriadku na úradnej tabuli a webovej stránke súdu. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

6. Nakoľko hodnota spotrebiteľského sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur, súd prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania, pretože v konaní išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a o veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov v súlade s § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 18.10.2023, miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli v súlade s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 29.09.2023 a súčasne na webovej stránke súdu. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

7. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné, pričom žalovaný žiadne dôkazy nenavrhoval, zistil nasledovný skutkový stav:

8. Medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 06.11.2015 písomne uzatvorená zmluva o združenej dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti, predmetom ktorej bol záväzok dodávateľa (žalobcu) dodávať odberateľovi (žalovanému) do jeho odberného miesta na adrese C. XXX, XXX XX D. zemný plyn, čomu zodpovedala povinnosť žalovaného uhrádzať mesačne, spôsobom úhrady SIPO, jeho cenu. Žiadosťou o zmenu odberateľa plynu na odbernom mieste zo dňa 23.08.2022 došlo k zmene odberateľa plynu na nového odberateľa Spravbytherm, s. r. o., Starý trh 518/47, 060 01 Kežmarok, IČO: 36 690 856, o čom svedčí aj mailová správa zo dňa 06.09.2022 na čl. 40 rub spisu týkajúca sa žiadosti o prepis OM plynu. Ako pôvodný odberateľ je v žiadosti uvedený A. B. s adresou odberného miesta C. XXX, D., avšak ako adresa pre zaslanie faktúry ukončeného odberu plynu je uvedená E. C., E. G., F. XX.

9. Vyúčtovacou faktúrou za dodávku zemného plynu zo dňa 11.04.2022, splatnou dňa 31.05.2022 žalobca fakturoval žalovanému cenu za odobratý plyn za obdobie od 09.04.2021 do 31.12.2021 vo výške 403,91 eur bez DPH a za obdobie od 01.01.2022 do 04.04.2022 výške 285,49 eur bez DPH, spolu s 20 % DPH vo výške 827,88 eur. Z tejto faktúry zároveň vyplýva, že žalovaný uhradil preddavkovú sumu vo výške 666,- eur, a preto mu na úhradu ostal nedoplatok vo výške 161,28 eur. Vyúčtovacou faktúrou za dodávku zemného plynu zo dňa 12.09.2022, splatnou dňa 31.10.2022 žalobca fakturoval žalovanému cenu za odobratý plyn za obdobie od 05.04.2022 do 31.08.2022 vo výške 37,01 eur bez DPH, spolu s 20 % DPH vo výške 44,41 eur, ktorá zároveň predstavuje nedoplatok. Dňa 16.12.2022 mu faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 30.12.2022 fakturoval náhradu nákladov za vystavenie a zaslanie upomienky v sume 10,- eur. Žalovaný doposiaľ splatné faktúry nezaplatil.

10. Z obsahu Cenníka externých služieb a výkonov súvisiacich s dodávkou plynu ev č. ESaV 1/2019 vyplýva, že za náhradu nákladov za upomienku- dôrazná výzva na zaplatenie pohľadávky koncovému odberateľovi žalobca účtuje 10,- eur (Tabuľka č. 1, riadok 19.).

11. Upomienkou- dôraznou výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 16.12.2022 žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy v lehote najneskôr do 14 dní od vystavenia upomienky, za ktorej vystavenie a zaslanie si zároveň vyúčtoval náklady vo výške 10,- eur. Zároveň žalovaného upozornil na vyúčtovanie úroku z omeškania dlžnej sumy a postúpenie pohľadávky na externé vymáhanie, v prípade jej neuhradenia.

12. Žalobca v spore tvrdil, že žalovaný mu sumu za odber zemného plynu vo výške 205,69 eur doposiaľ nezaplatil. Predmetom tohto konania je teda zaplatenie sumy 215,69 eur z dôvodu odberu zemného plynu žalovaným a vystavenej a zaslanej upomienky žalovanému, ktorú mu je žalovaný povinný zaplatiť.

13. Podľa § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občianskeho zákonníka“), účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

14. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

15. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

16. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

17. Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 251/2012 Z. z.“), zmluvou o dodávke plynu sa zaväzuje dodávateľ plynu dodávať plyn v dohodnutom množstve odberateľovi plynu a odberateľ plynu sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi plynu za dodaný plyn dohodnutú cenu.

18. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré:

písm. k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

písm. l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané a medzi stranami nebolo sporné a žalovaným spochybnené, že na základe zmluvy o združenej dodávke plynu zo dňa 06.11.2015 sa žalovaný stal odberateľom plynu na odbernom mieste C. XXX, XXX XX D.. Zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je tiež spotrebiteľská zmluva, pre ktorú je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

23. Žalobca predloženou zmluvou o združenej dodávke plynu pre domácnosti a žiadosťou o zmenu odberateľa plynu na odbernom mieste na čl. 40 spisu preukázal, že so žalovaným bol v zmluvnom vzťahu od 06.11.2015 až do 23.08.2022. Zo zmluvy a predložených faktúr zároveň vyplýva, že žalobca mu riadne a včas dodával plyn do odberného miesta, zabezpečil jeho distribúciu ako aj služby a výkony s tým súvisiace, pričom povinnosťou žalovaného ako odberateľa bolo platiť za dohodnutú dodávku plynu cenu podľa aktuálneho cenníka žalobcu, ktorú doposiaľ nezaplatil. Žalobcovi preto vznikol nárok na zaplatenie ceny za tento odber. Žalobca predloženými faktúrami preukázal, kedy a koľko plynu žalovanému dodal a aké služby mu poskytol, pričom mu za ne k zaplateniu vyúčtoval sumu spolu 205,69 eur. Súd vzhľadom na predložené dôkazy zo strany žalobcu nemal pochybnosti o vzniku jeho nároku ako dodávateľa na zaplatenie sumy za dodaný zemný plyn vo výške 161,28 eur vyfakturovaný faktúrou zo dňa 11.04.2022, splatnou dňa 31.05.2022 za obdobie od 09.04.2021 do 04.04.2022 (za toto obdobie uhradil sumu 666,- eur z celkovej sumy 827,28 eur) a vo výške 44,41 eur vyfakturovaný faktúrou zo dňa 12.09.2022, splatnou dňa 31.10.2022 za obdobie od 05.04.2022 do 31.08.2022, ktoré žalovaný doposiaľ neuhradil. Súd preto žalobu považoval v tomto rozsahu za dôvodnú a I. výrokom zaviazal žalovaného na úhradu sumy vo výške 205,69 eur. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

24. Žalobca si v konaní uplatnil aj nárok na zaplatenie poplatkov, a to nákladov za vystavenie a zaslanie upomienky vo výške 10,- eur, ktoré vyúčtoval faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.12.2022, splatnou dňa 30.12.2022. Ako už súd vyššie uviedol, právny vzťah medzi stranami bol síce založený zmluvou o dodávke plynu podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, jedná sa však o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Východiskom ochrany spotrebiteľa je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený.

25. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu predmetná zmluva o

dodávke zemného plynu spĺňa predpoklady, aby mohla byť predmetom súdnej kontroly, či nevyvolávajú hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka). Nemali by byť pochybnosti o tom, že zmluvu pripravoval žalobca, že tento typ zmluvy používa voči viacerým spotrebiteľom a tiež zo žiadnej skutočnosti nevyplýva, že by si niektorú zmluvnú podmienku a vôbec nie sporný poplatok žalovaný individuálne vyjednal.

26. Podľa názoru súdu nie sú žiadne pochybnosti, že poplatky za upomienky nespádajú pod hlavný predmet plnenia a ani cenu poskytnutej (plynovej) služby. Občiansky zákonník síce explicitne výlučne takéto poplatky nereguluje, no niet žiadnej zákonnej prekážky podrobiť súdnej kontrole sporné poplatky podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Poplatky, ktoré umožňujú žalobcovi (dodávateľovi) získať objektívne vyššiu čiastku ako sú skutočné náklady (poplatok za upomienku) narušujú rovnováhu zmluvných strán. Objektívne takéto poplatky, aj keby boli upravené v zmluve, sú spôsobilé získať od spotrebiteľa čiastku prevyšujúcu skutočné náklady na takéto výdavky dodávateľa. Je potrebné si uvedomiť, že zmluvu o združenej dodávke plynu pre odberateľov plynu v domácnosti vyhotovuje jednostranne dodávateľ, pričom žalobca v priebehu konania zatiaľ nepreukázal, žeby tieto poplatky boli individuálne dojednané.

27. Upomienka ako taká nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi (viď rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014). Súd má za to, že paušálna výška poplatku za upomienku plne zapadá do definície neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom v oblasti ochrany spotrebiteľa je potrebné mať na zreteli zásadu poctivosti, a to vo forme tzv. princípu dôvery v oblasti ochrany spotrebiteľa.

28. Výška poplatku za upomienku má jednoznačne sankčný charakter, pretože suma 10,- eur zrejme presahuje administratívne náklady, ktoré žalobca s upomienkou má. Svojou podstatou tak u poplatku za upomienku nejde o paušalizáciu nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ale skôr o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka za omeškanie dlžníka spojené so zaslaním upomienky odberateľovi. Rozhodnutie o jej výške je v konečnom dôsledku na vôli žalobcu, pretože len on rozhodne či a koľko upomienok zašle. Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal súdu, žeby mu za zaslanie upomienky vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov. Skutočnosť, že výška zmluvne určených poplatkov nekorešponduje s reálnymi nákladmi, ktoré veriteľovi môžu vzniknúť v súvislosti s upomienkami nasvedčuje to, že výška poplatkov sa líši v Cenníku v tabuľke č. 1 napr. riadok č. 17. 3,- eur, riadok č. 18. 5 eur, riadok č. 19., 10,- eur a riadok č. 20. 15,- eur.

29. Konkrétne v tomto prípade je poplatok za vystavenie a zaslanie upomienky neprímerane vysokou sankciou spojenou s nespĺnením záväzku spotrebiteľa. V občianskoprávnych vzťahoch je upravená zákonná sankcia za omeškanie podľa § 517 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorou sú aj v prejednávacom prípade úroky z omeškania, ktorých výška nemôže byť dohodnutá nad rámec výšky stanovenej v § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko by išlo o neplatný právny úkon pre svoj rozpor so zákonom. Súd preto vyhodnotil sumu vo výške 10,- eur za upomienku ako neprímerane vysokú sankciu spojenú s nespĺnením dlhu. Ak táto sankcia má pokrývať náhradu škody v súvislosti s omeškaním žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 519 Občianskeho zákonníka, nie je podľa názoru súdu možné, aby dodávateľ stanovil tento poplatok paušálne bez ohľadu napr. na výšku omeškaného plnenia, resp. jeho trvanie, a preto dohodnutie takéhoto poplatku v konečnom dôsledku prenáša dôkazné bremeno na spotrebiteľa, ktorý by mal preukázať, že škoda, ktorá vznikla jeho omeškaním dodávateľovi nedosahuje takto stanovenú hranicu, čím by táto zmluvná podmienka napĺňala charakteristiku neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to tak podľa § 53 ods. 4 písm. k), ako aj písm. l) Občianskeho zákonníka.

30. Navyše poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky) predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie, ktoré spočíva v účtovaní takýchto poplatkov, možno hodnotiť ako poškodzujúce spotrebiteľa. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné poplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými

nie sú spotrebiteľovi poskytované nejaké protiplnenia. Naviac ak tieto poplatky majú skôr sankčný ako refundačný účel. Z týchto dôvodov súd vyhodnotil podmienku ako neprijateľnú, a tým zo zákona neplatnú a žalobu na priznanie plnenia z takejto podmienky zamietol.

31. Súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co 109/2018 zo dňa 28.8.2018, cit.: „Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Vo vyrubovaní poplatku za výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky a upomienok obchodného charakteru je zrejmy vlastný ekonomický záujem navrhovateľa. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky), predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi, v danom prípade k žalovanej ako poškodzujúce. Preto spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak, tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa, je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa. Odvolací súd sa preto s názorom súdu prvej inštancie o neprijateľnosti zmluvnej podmienky s poplatkami za takéto plnenie v plnom rozsahu stotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu aj fakturovaná suma za administratívne prerušenie/obnovenie dodávky zemného plynu spĺňa z pohľadu odvolacieho súdu rovnaké kritériá. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky rovnako ako súd prvej inštancie vzhľadom odvolací súd v tom, že od žalovanej (spotrebiteľa) vyžaduje žalobca úhradu nákladov v paušalizovanej sume bez toho, aby bol dodávateľ povinný preukazovať skutočnú výšku týchto nákladov. Takýto poplatok má základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke, ktorá nebola individuálne dojednaná, a ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Tým zbavuje dodávateľa dôkazného bremena, ktoré by inak musel niesť, pokiaľ ide o skutočné náklady na prerušenie / obnovenie distribúcie, resp. skutočnú výšku škody.“ Taktiež v súvislosti s nepriznaním žalobcom požadovaného poplatku súd poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 5Csp/201/2016-104 zo dňa 30.05.2017 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24Co/137/2017 zo dňa 18.01.2018.

32. Z dôvodov vyššie uvedených a aj s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, súd žalobu žalobcu na zaplatenie poplatku za vystavenie a zaslanie upomienky vo výške 10,- eur zamietol ako nedôvodnú.

33. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

34. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

35. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

36. Keďže žalovaný bol s plnením peňažného dlhu v omeškaní, žalobca ako veriteľ má voči nemu nárok na zákonné úroky z omeškania vyčíslené v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. o 5 percentuálnych bodov vyššie ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. vo výške 5 % ročne z jednotlivých súm, tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, na zaplatenie ktorých súd zaviazal žalovaného. Súd zamietol žalobu aj v časti úroku z omeškania vzťahujúceho sa k sume zamietutej istiny, a to z tých istých dôvodov, z ktorých zamietol žalobu.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, nakoľko žalobca bol v konaní čiastočne úspešný. Pri výpočte pomeru úspechu a neúspechu súd vychádzal z pomeru žalovanej sumy vo výške 215,69 eur a prisúdenej sumy vo výške 205,69 eur. Žalobca bol úspešný v rozsahu 205,69 eur (95 %) a neúspešný v rozsahu 10,- eur (5 %). Po odčítaní úspechu žalobcu v rozsahu 95 % od úspechu žalovaného v rozsahu 5%, súd v

prevažnej miere úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 90 % (95 % - 5 %). O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Poprad.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.